

**AKADEMISK  
HEDERLIGHET  
HANDLAR  
OM ATT INTE  
FUSKA ELLER  
PLAGIERA**

INFORMATION OM PLAGIAT & UPPHOVSRÄTT



HÖGSKOLAN  
DALARNA

## PLAGIAT OCH UPPHOVSRÄTT

Akademisk hederlighet handlar om att inte fuska eller plagiera. När du redovisar ett arbete skriftligt är det jämställt med vetenskaplig kommunikation vilket innebär att du ska följa samma regler som gäller för forskare.

Akademisk hederlighet innebär att du är tydlig med vilka tankegångar som är dina och vilka som du hämtat från någon annan. På så sätt ger du erkännande till den person vars forskning och presentation du bygger din egen redovisning på.

## VAD ÄR PLAGIAT?

Plagiering innebär att man presenterar innehållet i någon annans arbete (hela eller delar av) som sitt eget arbete. Arbete kan vara text, figurer, bilder, fotografier, ljud etc.

Risken att plagiera är också stor om man i ett referat formulerar texten alltför nära originalet, trots att korrekt referens till originalarbetet anges.

Även om man formulerar om texten med egna ord, alternativt markerar citat och anger korrekta referenser, så kan man inte låta sin text helt och hållet byggas på andra källor. Det måste givetvis ingå eget material, egna kommentarer och reflektioner. Citat och referat ska stödja detta!



### EXEMPEL PÅ PLAGIAT

- Att lämna in någon annans arbete som sitt eget.
- Att inte ange referenser när man:
  - \* Kopierar fraser, meningar, eller stycken från någon annans arbete
  - \* Skriver om ett stycke från någon annans arbete med egna ord
  - \* Använder någon annans teorier, metoder eller data
  - \* Kopierar bilder, diagram eller tabeller
  - \* Kopierar datorprogram, musikkompositioner eller multimedia (ljud, filmer etc.)
- Endast byter ut några ord mot synonymer
- Behåller originalarbetets formuleringar utan att markera citat
- Översätter ordagrant från ett annat språk utan att ange att det rör sig om en översättning



## VAD ÄR UPPHOVSRÄTT?

Upphovsrätt handlar om rätten att få använda någon annans arbete. Tänk på att även om du refererar till källan, och därmed undviker plagiering, så får du inte automatiskt använda all typ av material utan att be om tillstånd från upphovsmannen. Upphovsrätt gäller även material i form av text, figurer, fotografier och material hämtat från internet etc.

## VAD ÄR FUSK?

Fusk är när man med otillåtna medel (som t.ex. fuskklapp, lösa anteckningar, mobiltelefon, fickdator eller böcker) eller på annat sätt försöker vilseleda vid prov eller när en studieprestation på annat sätt ska bedömas.

Vid salstentamen är det **otillåtet att samarbeta**. Detaljerad information om vad som gäller finner du i ”Studieadministrativa bestämmelser” vid Högskolan Dalarna.

## HUR UNDVIKER MAN ATT PLAGIERA?

Under hela skrivprocessen kommer du att behöva hänvisa till andra källor. Detta görs genom att citera eller referera text. En citering är identisk med originaltexten och ett referat är en kort sammanfattning av den ursprungliga originaltexten. Både citat och referat kräver att man anger källan där informationen hittats.

Genom att lära dig reglerna och hur du kan använda andras texter kan du undvika att bli misstänkt och anmäld för fusk och plagiering.

- Var noga med att följa de anvisningar och riktlinjer som läraren ger inför inlämningsuppgifter eller tentamen.
- Var noga med att skriva ner referenser under hela skrivprocessen.

## ATT SKRIVA REFERENSER

När man skriver referenser kan man använda olika system. Det finns huvudsakligen två sätt att ta hjälp av för att skriva referenser:

- Parentessystem (även kallat Harvardsystem)
- Notsystem (även kallat Oxfordsystem)

APA, Chicago och MLA är exempel på tre vanliga standardiserade referenssystem. Fråga din lärare om du är osäker på vilket referenssystem du ska använda.

## VAR KAN JAG FÅ STÖD OCH HJÄLP?

Om du känner dig osäker på vad som är tillåtet vänder du dig i första hand till din lärare eller handledare. Det är lärarens uppgift att bidra med undervisning och information som ger dig möjlighet att öka din säkerhet i att hantera källor. Det är dock ditt ansvar som student att ta reda på vad som gäller och hålla dig uppdaterad om regelsystemet omkring fusk och plagiering. På så sätt kan studentens arbeten utföras med förväntad akademisk hederlighet.

## KONTROLL AV PLAGIAT

Högskolan Dalarna använder elektroniska verktyg som ett led i att upptäcka plagiat. Skriftliga uppgifter som t.ex. examensarbeten kan skickas till det elektroniska verktyget som automatiskt arbetar genom att jämföra likheter mellan texten och källor på internet. Det som jämförs är bl.a. andra studentarbeten och material från svenska högskolor/universitet med flera. Det är dock läraren som i slutändan avgör om misstanke för plagiat föreligger.

## KONSEKVENSER

När en student misstänks för att ha plagierat eller fuskat överlämnas ärendet till Högskolans disciplinnämnd. Visar det sig att studenten har handlat med uppsåt att vilseleda om sina kunskaper kan studenten få en varning eller bli avstängd från studierna i upp till sex månader (Högskoleförordningen SFS 1993:100, 10 kap. §1 och §2). Avstängning från studierna innebär också att studiemedlen dras in.

# VETA MER?

Foldern ger översiktlig information.  
Mer information finns på [du.se/bibliotek](http://du.se/bibliotek)

## Kontakt

Högskolan Dalarna  
Biblioteket  
791 88 FALUN  
[bibinfo@du.se](mailto:bibinfo@du.se)  
023 - 77 81 80 (Falun)  
023 - 77 81 90 (Borlänge)

du.se